

Hodnocení bakalářské práce Lucie Strolené

VÝZNAM MALOVANÉHO ZÁTIŠÍ PRO ŽIVOT (A SMRT) ČLOVĚKA V NIZOZEMÍ V 15. - 17. STOLETÍ

Posudek vedoucí práce dr. Blanky Altové

Práce byla **zadána** s cílem, aby se studentka, která projevovala dlouhodobě hlubší zájem o dějiny výtvarného umění, zaměřila na význam výtvarného umění v životě člověka v daném období a kulturní oblasti a připravila se tak k magisterskému studiu obecné antropologie na FHS. Neměla tedy vzniknout práce čistě uměnovědná ani historická, ale interdisciplinární, do které se promítnou i poznatky získané ze studia dějin kultur a náboženství, filosofie apod.

Výběr tématu vycházel ze studentčina zájmu o složité období přelomu středověku a novověku a zároveň i štěpení křesťanského světa a její odraz ve výtvarném umění a byl usměrněn na soubor nizozemské malby ve sbírkách NG v Praze, aby měla možnost studovat alespoň část děl tohoto období v originále a poznala tak nezbytnost přímého kontaktu s výtvarným dílem pro jeho pochopení .

V souladu se zadáním je práci věnována velká pozornost historickému a kulturnímu úvodu (**I. kapitola**), zejména pak líčení náboženské situace. V tomto obtížném úkolu se studentce víceméně podařilo sledovat a vybrat z množství problémů té doby ty, které jsou podstatné pro její téma a poznatky získané z různě odborně zaměřené literatury použít k vytvoření poměrně kompaktního celku. Je však patrné, že studentka shromáždila a utřídila soustředěněji poznatky z průběhu a konce středověku spíše než z období raného novověku. V textu o období 16. a 17. století je patrná již určitá mezerovitost a chaotičnost. Domnívám se že jeto patrné zvláště proto, že text o středověku a jeho závěru je velmi promyšleně a slibně komponovaný a navozuje dojem, že se jedná o práci, která již splňuje požadavky více jak bakalářské práce, studentka sleduje nejen faktografickou linii, ale uvědomuje se i možnosti různých metodologických přístupů a hlavně formuluje i kvalitní vlastní závěry.

Za nejcennější přínos považuji poukaz na podobnost mezi vnímáním obrazu a svátosti oltářní (**II. kapitola**), což je problém, který není obvykle v uměnovědných a historických pracech sledován a přesto je pro toto období důležitý. Takto hluboce zdůvodněným významem obrazu v dané době podpírá pak Ariésovu myšlenku o vztahu obrazu zátiší k životu a představám o posmrtném životě, která rozbíjí schematické stále přežívající hodnocení zátiší jako výrazu odklonu od božského k lidskému. V této kapitole však už bohužel není tak soustředěná pozornost věnována období 17. století.

Vyváženějším a vyzrálejším celkem je **kapitola III.**, věnovaná přímo tématu zátiší a jeho vývoji. Ale opět je zdařilejší spíše tam, kde líčí situaci 15. a 16. století . Zde bych vytkla jen drobné nepřesnosti v poznámkovém aparátu (pozn. 61, 62, 63, 64, 66) a nevhodnosti v některých formulacích ... *po hozené rukavici se doslova zaprášilo (s. 39)....ryby se těšily velké oblíbenosti (s. 42)*

V **podkapitole 3. 3.** Holandská a vlámská zátiší ve sbírce NG oceňuji to, jak stručně a jasně se podařilo prezentované autory utřídit a jejich díla interpretovat v širším, jak uměnovědném, záběru. Poznámky však mohly být uvedeny, tak jako celé práci, pod čarou a ne v textu v závorkách. Neškodilo by zabývat se v rámci interpretace více i způsoby malířského provedení, komponování apod. Více však postrádám v úvodu informaci o původu sbírky, její charakteristiku a pokus o zhodnocení pražské kolekce v kontextu holandských a vlámských zátiší vůbec.

Cenná je **kapitola IV.**, ve které jsou chronologicky utříděny stěžejní tituly, se kterými studentka pracovala. Je zřejmé, že si uvědomuje vývoj přístupu autorů k zátiší v průběhu doby i různých úhlů pohledů. Zde by však prospělo, kdyby se zamyslela i nad dobovým ideovým kontextem a profesním zaměřením každého z autorů, aby více pochopila a třeba i kriticky zhodnotila jeho stanovisko. Uvědomuji si však, že zde už kladu na bakalářskou práci vyšší požadavky.

Literatura a prameny:

Výběr titulů zahrnuje stěžejní práce, ze kterých studentka čerpala při formulování definitivního textu. V přípravném období četla i další práce, převážně historické. Výběr literatury je velmi dobrý, zejména oceňuji využití i cizojazyčných studií a také to, že kromě několika impulsů byla schopna si literaturu k tématu

vyhledávat sama. Není mi ale jasné, proč zařadila jako prameny tiskem vydané knihy a články. S prameny jako takovými nepracovala a ani to neměla v zadání.

Grafická úprava práce je na velmi dobré úrovni. Díky grafické úpravě je práce přehledná, úpravná, působivá a jen s malým počtem grafických chyb. Výborně je také upravena obrazová příloha a to včetně volby papíru.

Jazyková stránka práce je na vysoké úrovni. Studentka se vyjadřuje jasně, srozumitelně, plynule a hlavně osobitě s velkým citem k výtvarnému vyjádření. Její vyjadřovací schopnosti jsou nezávislé na studovaném textu a je zřejmé, že formuluje své myšlenky samostatně a je schopna poznatky různých autorů a zároveň i dojmy z uměleckých děl použít k vytvoření vlastní myšlenkové konstrukce. V těch částech práce, které formulovala již dříve a ne v dramatickém závěru je zřejmé, že si své téma „prožila a užila“.

Návrh hodnocení: Vzhledem k náročnosti tématu a úsilí o jeho netradiční interdisciplinární zpracování a také s ohledem jak se studentka dlouhodobě samostatně a s velkým osobním nasazením k práci připravovala, práci doporučuji k obhajobě a navrhuji i přes zmíněné nedostatky hodnocení v rozsahu **40 - 44 bodů**.

Trstěnici u Litomyšle dne 25. srpna 2006
PhDr. Blanka Altová

PhDr. Blanka Altová